ประเด็นคำถามที่องค์การมหาชนมักสอบถามสำนักงาน ก.พ.ร.

หมวด: การดำเนินการแก้ไข พรฎ. จัดตั้งฯ ให้สอดคล้องตาม พ.ร.บ. ฉบับใหม่

Q: องค์การมหาชนต้องดำเนินการอย่างไรบ้าง?

A: ยกร่างแก้ไข พรฎ. จัดตั้งฯ ต่อคณะกรรมการองค์การมหาชน และรัฐมนตรีผู้กำกับดูแลให้ความเห็นชอบแล้วส่งไปยัง สำนักงาน ก.พ.ร. (ในฐานะฝ่ายเลขานุการของ กพม.) ภายในวันที่ 18 เมษายน 2559

Q: ระยะเวลา 180 วัน ตรงกับวันที่เท่าไหร่?

A: วันที่ 6 สิงหาคม 2559

หมวด: รายละเอียดในมาตรา เกี่ยวกับ คณะกรรมการ

Q: ทำไมต้องแก้ชื่อ “คณะกรรมการบริหาร...” เป็น “คณะกรรมการ...”?

A: เป็นประเด็นเชิงนโยบายของสำนักงาน ก.พ.ร. เพื่อให้มีความเข้าในตรงกันว่าคณะกรรมการจะกำกับดูแลในภาพรวมเชิงนโยบาย ไม่ยุ่งเกี่ยวกับการบริหารงานองค์การมหาชน

Q: ต้องการจะแก้ไขให้คณะกรรมการมีวาระจาก 3 ปี เป็น 4 ปี คณะกรรมการที่ดำรงตำแหน่งในปัจจุบันจะมีวาระเป็น 4 ปีหรือไม่?

A: พ.ร.บ. องค์การมหาชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 มาตรา 22 วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “ให้คณะกรรมการขององค์การมหาชนตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชนที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นคณะกรรมการขององค์การมหาชนนั้นจนครบวาระการดำรงตำแหน่งตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งดังกล่าว” ดังนั้น คณะกรรมการชุดปัจจุบันจะดำรงตำแหน่งตามวาระเป็นระยะเวลา 3 ปี (เว้นแต่ พรฎ. จัดตั้งฯ ฉบับแก้ไขขององค์การมหาชนจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น)

Q: การกำหนดให้กรรมการขององค์การมหาชนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งต้องไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เว้นแต่เป็นผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ นั้น มีการนับอย่างไร? และผู้อำนวยการถือเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือไม่?

A: สำนักงาน ก.พ.ร. ขอชี้แจง ดังนี้

1. เจตนารมณ์ของประเด็นดังกล่าว คือ ต้องการเพิ่มสัดส่วนผู้ทรงคุณวุฒิให้มากขึ้นเพื่อเพิ่มความเชี่ยวชาญในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การจัดตั้งของแต่ละองค์การมหาชน
2. การนับจำนวนกรรมการขององค์การมหาชนที่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำฯ นั้น ไม่ได้นับเฉพาะกรรมการโดยตำแหน่ง เท่านั้น
3. กรณีที่มีการแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำฯ ถือว่าเป็นหนึ่งในสัดส่วนของกรรมการซึ่งเป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำฯ ด้วยเช่นกัน

4. ผู้อำนวยการองค์การมหาชนถือเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ จึงต้องนับอยู่ในส่วนของกรรมการขององค์การมหาชนที่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำฯ
5. (ตัวอย่างที่ 1) สมมติ พรฎ. จัดตั้งฯ กำหนดให้องค์การมหาชนแห่งหนึ่งมีคณะกรรมการ 11 คน ประกอบด้วย กรรมการโดยตำแหน่ง 4 คน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ 6 คน (ให้ประธานกรรมการแต่งตั้งมาจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) มีผู้อำนวยการองค์การมหาชนเป็นกรรมการและเลขานุการ ในกรณีนี้ กรรมการซึ่งเป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำฯ มีทั้งหมด 5 คน (นับรวมผู้อำนวยการองค์การมหาชนด้วย) ซึ่งถือว่าไม่เกินกึ่งหนึ่งตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 องค์การมหาชนจะไม่สามารถแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำฯ ได้อีก (เว้นแต่เป็นผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ)
6. (ตัวอย่างที่ 2) สมมติ พรฎ. จัดตั้งฯ กำหนดให้องค์การมหาชนแห่งหนึ่งมีคณะกรรมการ 11 คน ประกอบด้วย กรรมการโดยตำแหน่ง 3 คน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน (ให้ประธานกรรมการแต่งตั้งมาจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) มีผู้อำนวยการองค์การมหาชนเป็นกรรมการและเลขานุการ ในกรณีนี้ กรรมการซึ่งเป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำฯ มีทั้งหมด 4 คน (นับรวมผู้อำนวยการองค์การมหาชนด้วย) ซึ่งถือว่าไม่เกินกึ่งหนึ่งตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 องค์การมหาชนจะสามารถแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำฯ ได้อีก 1 คน (เว้นแต่เป็นผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ)

หมวด: รายละเอียดในมาตรา เกี่ยวกับ ผู้อำนวยการองค์การมหาชน

Q: ไม่มีผู้อำนวยการองค์การมหาชนมาก่อนที่ พ.ร.บ. องค์การมหาชนฉบับใหม่ใช้บังคับ (9 ก.พ. 59) จะดำเนินการอย่างไร?

A: ให้ดำเนินการตามมาตรา 27/1 ซึ่งกำหนดว่า “ในการแต่งตั้งผู้อำนวยการต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่มีเหตุต้องแต่งตั้งผู้อำนวยการ และหากมีเหตุผลความจำเป็นให้คณะกรรมการขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกินหกสิบวัน หากดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าวให้คณะกรรมการรายงานผลให้ กพม. เพื่อรายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา” โดยถือเอาวันที่ พ.ร.บ. องค์การมหาชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 9 ก.พ. 59 เป็นวันแรกมีเหตุต้องแต่งตั้งผู้อำนวยการ ทั้งนี้ การดำเนินการสรรหาผู้อำนวยการต้องดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2547

หมวด: รายละเอียดในมาตรา เกี่ยวกับ การใช้เสรีภาพในการรวมกลุ่ม

Q: มาตรา 38/1 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การมหาชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 กำหนดเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่และลูกจ้างขององค์การมหาชนมีเสรีภาพในการรวมกลุ่ม โดยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และรายละเอียดแห่งการใช้เสรีภาพในการรวมกลุ่มให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา นั้น องค์การมหาชนต้องดำเนินการอย่างไรบ้าง?

A: สำนักงาน ก.พ.ร. ขอชี้แจง ดังนี้

1. องค์การมหาชน ควรแก้ไข พรฎ. จัดตั้งฯ ขององค์การมหาชนให้สอดคล้องกับมาตรา 38/1 แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การมหาชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 เพื่อรองรับเรื่องนี้ไว้ก่อน แต่ทั้งนี้ จะยังต้องรอให้มีพระราชกฤษฎีกาเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และรายละเอียดแห่งการใช้เสรีภาพในการรวมกลุ่มเสียก่อน
2. กพม. จะเป็นผู้ยกร่างพระราชกฤษฎีกาเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และรายละเอียดแห่งการใช้เสรีภาพในการรวมกลุ่ม เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อให้องค์การมหาชนสามารถนำไปใช้ต่อไป

หมวด: รายละเอียดในมาตรา เกี่ยวกับ การกำกับดูแล

Q: มาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 กำหนดให้แก้ไข มาตรา 42 และ 43 แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 แต่ตัวอย่างของสำนักงาน ก.พ.ร. ไม่ได้แก้ไข องค์การมหาชนจะต้องทำอย่างไร?

A: ให้องค์การมหาชนแก้ไข พรฎ. จัดตั้งฯ ของแต่ละองค์การมหาชนให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การมหาชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 ด้วย